

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvdarbu veicēja un atbildīgā būvdarbu vadītāja pienākumu izpilde 2025.

Nauris Asarītis

**BVKB Būvniecības kontroles departamenta Būvdarbu kontroles
nodaļas būvinspektors**

Plāno – kontrolē – iedziļinies – rīkojies!

Vairāk informācijas

www.bvkb.gov.lv

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Vispārīgie būvnoteikumi MK noteikumi Nr.: 500, pieņemti: 19.08.2014. un stājas spēkā: 01.10.2014.

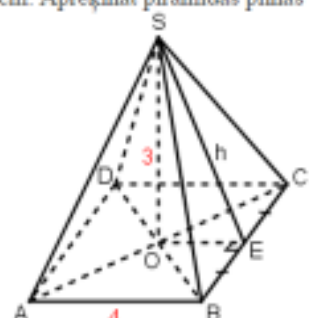
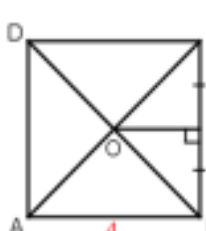
Kāda ir kopsakarība?

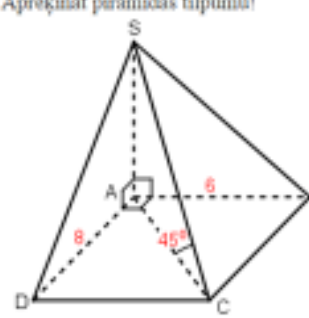
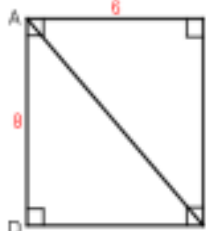
**Matemātika
Materiāls
Trīs būves**

Pirmā kopsakarība: Matemātika

Piramīdas un nošķeltas piramīdas virsmas laukuma un tilpuma aprēķins.

Uzdevums	Atrisinājums
Dota regulāra četrstūra piramīda, kuras pamata šķautnes garums ir 4cm, bet piramīdas augstums ir 3cm. Aprēķināt piramīdas pilnas virsmas laukumu! Pamats: 	Lai izmantotu formulu, jāaprēķina P_{pamats}, h un S_{pamats} $P_{\text{pamats}} = 4 \cdot 4 = 16(\text{cm})$, jo pamatā ir kvadrāts h var noteikt no taisnleņķa trijstūra SOE, izmantojot Pitagora teorēmu: $OE = \frac{AB}{2}$ un $h = \sqrt{3^2 + 2^2} = \sqrt{13}$ (cm) $S_{\text{pilnas virsmas}} = (P_{\text{pamats}} \cdot h)/2 = \frac{16 \cdot \sqrt{13}}{2} = 8\sqrt{13}$ (cm²) - Pamats ir kvadrāts, tāpēc $S_{\text{pamats}} = 4^2 = 16(\text{cm}^2)$ $S_{\text{pilnas virsmas}} = S_{\text{slāņu virsmas}} + S_{\text{pamats}} = 8\sqrt{13} + 16$ cm²

Uzdevums	Atrisinājums
Piramīdas $ABCD S$ pamats ir taisnstūris $ABCD$, kur $AB = 6$, $AD = 8$, $SA \perp ABCD$ un piramīdas garākā sānu šķautne ar pamata plakni veido 45° leņķi. Aprēķināt piramīdas tilpumu! Pamats: 	Lai izmantotu formulu, jāaprēķina S_{pamats} un $H_{\text{piramīdas}}$ $S_{\text{pamats}} = 6 \cdot 8 = 48$ (lūk.v.) - Pēc Pitagora teorēmas: $AC = \sqrt{6^2 + 8^2} = 10$ - Garākajai sānu šķautnes projekcijai pamata plaknē (AC) atbilst garākā sānu šķautne (SC) - No taisnleņķa trijstūra SAC aprēķina piramīdas augstumu $SA = AC \cdot \tan 45^\circ = 10 \cdot 1 = 10$ $V_{\text{piramīdas}} = \frac{1}{3} \cdot S_{\text{pamats}} \cdot H_{\text{piramīdas}} = \frac{1}{3} \cdot 48 \cdot 10 = \frac{1}{3} \cdot 480 = 160$ (lūk.v.)

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Džosera piramīda

Celta 2667–2648 p.m.ē. Tips- pakāpiena veida piramīda, augstums 62 m, platums 125.27 m

Otrā kopsakarība: Materiāls

Konossos pils

Konossos pils

Konossos pils tikusi celta no 2000. līdz 1400. g.p.m.ē. un tā aizņēmusi 2 hektārus lielu platību. Evanss bija pārliecināts, ka pils piederējusi valdniekam Mīnojam, jo celtne ļoti atgādinājusi labirintu un kā leģenda vēsta – valdnieka Mīnoja sieva Pāsifaja iemīlējusi skaistu vērsi un dzemdējusi briesmoni Mīnotauru, kas bijis pa pusei cilvēks un pa pusei vērsis. Mīnojs pavēlējis uzcelt labirintu, kurā ieslodzījis briesmoni.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Galvenā būvdarbu veicēja VBN noteiktie pienākumi

- 93.1. organizēt būvdarbus būvlaukumā atbilstoši darbu organizēšanas projektam, darba aizsardzības plānam un darbu veikšanas projektam;
- 93.2. nodrošināt veikto darbību un metožu piemērotību konkrētajā būvlaukumā, darbību stabilitāti un drošību;
- 93.3. nodrošināt to personu drošību, kurām ir tiesības atrasties būvlaukumā;
- 93.4. organizēt papildu pasākumus, kas, veicot būvdarbus, nepieciešami sabiedrības drošības garantēšanai;
- 93.5. iesaistīt būvniecības procesā tikai atbilstošas kvalifikācijas būvdarbu izpildītājus;
- 93.6. nodrošināt, ka būvdarbos tiek izmantoti tikai būvprojektam atbilstoši būvizstrādājumi, kuriem ir atbilstību apliecinājošie dokumenti;
- 93.8. nodrošināt, ka būvdarbu žurnālā ir informācija par visiem atsevišķu būvdarbu veicējiem, kas piesaistīti konkrētā objekta realizācijai.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Galvenā būvdarbu veicēja VBN noteiktie pienākumi

95. Būvdarbus veic sertificēta atbildīgā būvdarbu vadītāja vadībā, ko ieceļ galvenais būvdarbu veicējs. Atsevišķos būvdarbus uz līguma pamata var veikt atsevišķu būvdarbu veicējs, kurš ieceļ būvdarbu vadītāju konkrētu būvdarbu veikšanai. Būvdarbu vadītājs nodrošina konkrētā darba kvalitāti atbilstoši būvprojektam, kā arī ievērojot citus būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus un būvizstrādājumu izmantošanai noteiktās tehnoloģijas. Galvenais būvdarbu veicējs nav tiesīgs nodot būvdarbu veicējam visu būvdarbu izpildi kopumā.

98. Visiem būvniecības dalībniekiem, kas strādā vai atrodas būvlaukumā, ir saistoši atbildīgā būvdarbu vadītāja rīkojumi, ciktāl to nosaka noslēgtie līgumi un darba aizsardzības koordinatora norādījumi.

99. Atbildīgā būvdarbu vadītāja pienākums ir nodrošināt kvalitatīvu būvdarbu veikšanu atbilstoši būvprojektam un darbu veikšanas projektam, kā arī ievērojot citus būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus un būvizstrādājumu izmantošanai noteiktās tehnoloģijas. Būvdarbu kvalitātei ir jāatbilst Latvijas būvnormatīvos un citos normatīvajos aktos noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Atbildīgajam būvdarbu vadītājam VBN ir šādi pienākumi

100.1. kontrolēt būvlaukuma sagatavošanas darbus pirms būvdarbu uzsākšanas;

100.1.1 nepieļaut patvaļīgu būvniecību, kā arī objekta patvaļīgu ekspluatāciju;

100.2. atbilstoši plānotajiem darbiem atrasties būvlaukumā;

100.4. nodrošināt, ka būvdarbos tiek izmantoti tikai būvprojektam atbilstoši būvizstrādājumi, kuriem ir atbilstību apliecinājoši dokumenti;

100.5. ievērot būvdarbu secību un kvalitātes atbilstību būvprojektam, darbu organizēšanas projektam un darbu veikšanas projektam, kā arī būvniecību, vides aizsardzību, darba aizsardzību un ugunsdrošību reglamentējošos normatīvos aktus;

100.6. organizēt būvkonstrukciju un izpildīto būvdarbu pieņemšanu, kā arī, ja nepieciešams, vizuāli fiksēt izpildītos būvdarbus pirms to aizsegšanas;

~~100.6. organizēt būvkonstrukciju, segto darbu un citu izpildīto būvdarbu pieņemšanu, kā arī, ja nepieciešams, vizuāli fiksēt izpildītos segtos darbus pirms to aizsegšanas;~~

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Atbildīgajam būvdarbu vadītājam ir šādi pienākumi

- 100.7. izdarīt ierakstus būvdarbu žurnālā par veiktajiem būvdarbiem, iebūvētajiem būvizstrādājumiem un darbu kvalitāti, kā arī būvdarbu laikā radītiem atkritumiem;
- 100.8. kontrolēt būvdarbu žurnālā ierakstīto norādījumu izpildi, attiecīgi to fiksējot žurnālā;
- 100.9. būvniecības informācijas sistēmā apstiprināt būves gatavību ekspluatācijai;
- 100.10. pēc būvuzrauga pieprasījuma sniegt detalizētu informāciju par būvdarbu sagatavošanās posmiem un izvēlētajām metodēm darbu izpildē;
- 100.12. nodrošināt, lai būvlaukumā netiktu ielaistas un neuzturētos nepiederošas personas;
- 100.15. informēt būvniecības ierosinātāju par objektiem, kuriem būvspeciālists ir piesaistīts.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Par atbildīgā būvdarbu vadītāja un būvdarbu veicēja pienākumiem Ēku būvnoteikumos

106. Ja būvdarbus veic būvētājs, viņš uzņemas būvdarbu veicēja vai atbildīgā būvdarbu vadītāja pienākumus.

106.¹ Ja rūpnieciski ražotas ēkas salikšanas būvdarbus veic rūpnieciski ražotas ēkas ražotājs, viņš uzņemas būvdarbu veicēja pienākumus. (Stājās spēkā no 01.11.2025., spēkā esoša)

Spēkā esošā versija līdz 2025.gada 31.decembrim

107. Būvētājam būvdarbu veikšanai nav nepieciešamas patstāvīgas prakses tiesības arhitektūras vai būvniecības jomā, ja:

107.1. būvētājs savām vajadzībām būvē, novieto, pārbūvē, atjauno, konservē vai nojauc pirmās grupas ēku vai tās daļu vai otrās grupas viena dzīvokļa dzīvojamo ēku vai tās daļu un palīgēkas, kā arī lauksaimniecības nedzīvojamās ēkas, kas nav augstāks par diviem stāviem un kuru apbūves laukums nav lielāks par 400 m² un būvtilpums – par 2000 m³;

107.2. būvētājs savām vajadzībām veic vienkāršotu atjaunošanu vai vienkāršotu pārbūvi, izņemot minētos būvdarbus publiskā ēkā vai publiskās ēkas daļā (telpu grupā);

107.3. būvētājs savai pirmās grupas ēkai vai tās daļai vai otrās grupas viena dzīvokļa dzīvojamai ēkai vai tās daļai un palīgēkām, kā arī lauksaimniecības nedzīvojamai ēkai veic atjaunošanu.

Nākotnes versija no 2026.gada 1.janvāra

107. Būvētājam būvdarbu veikšanai nav nepieciešamas patstāvīgas prakses tiesības arhitektūras vai būvniecības jomā, ja:

107.1. būvētājs savām vajadzībām būvē, novieto, pārbūvē, atjauno, konservē vai nojauc pirmās grupas ēku vai tās daļu vai otrās grupas viena dzīvokļa dzīvojamo ēku ar kopējo platību, kas nepārsniedz 200 m², vai tās daļu un palīgēkas, kā arī lauksaimniecības nedzīvojamās ēkas, kas nav augstāks par diviem stāviem un kuru apbūves laukums nav lielāks par 400 m² un būvtilpums – par 2000 m³;

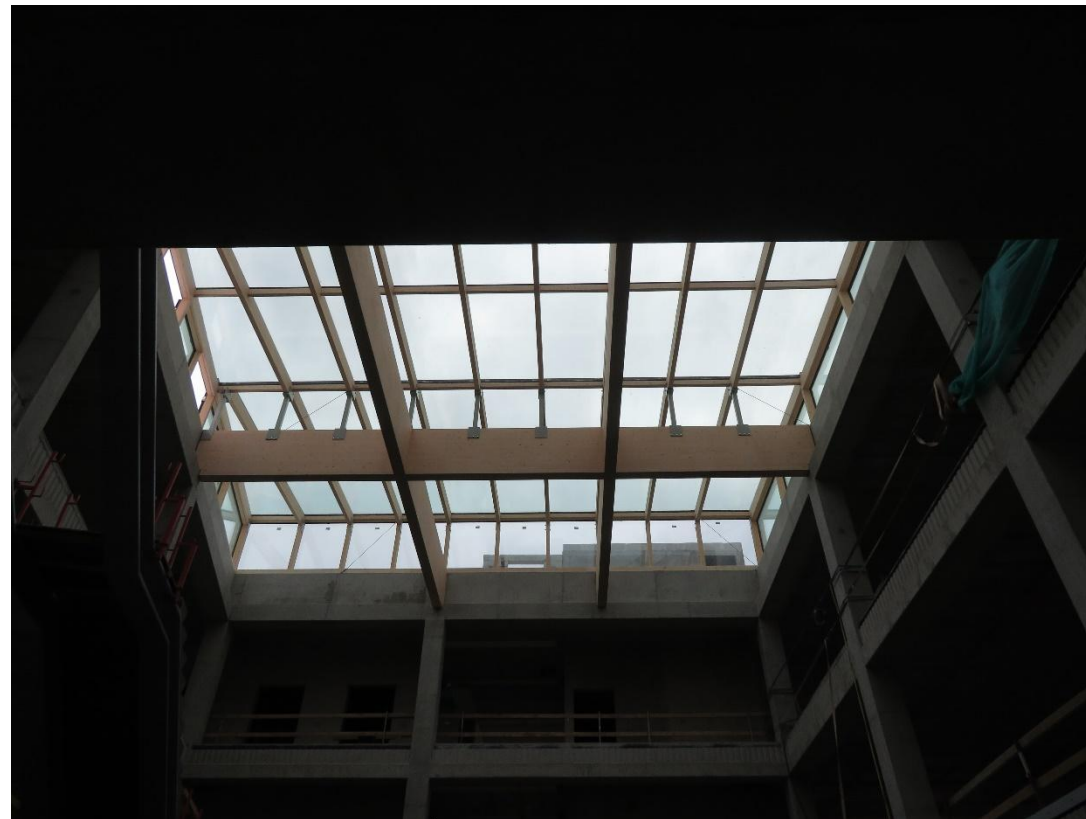
107.2. būvētājs savām vajadzībām veic vienkāršotu atjaunošanu vai vienkāršotu pārbūvi, izņemot minētos būvdarbus publiskā ēkā vai publiskās ēkas daļā (telpu grupā);

107.3. būvētājs savai pirmās grupas ēkai vai tās daļai vai otrās grupas viena vai divu dzīvokļa dzīvojamai ēkai vai tās daļai un palīgēkām, kā arī lauksaimniecības nedzīvojamai ēkai veic atjaunošanu.

Būvniecības valsts kontroles birojs

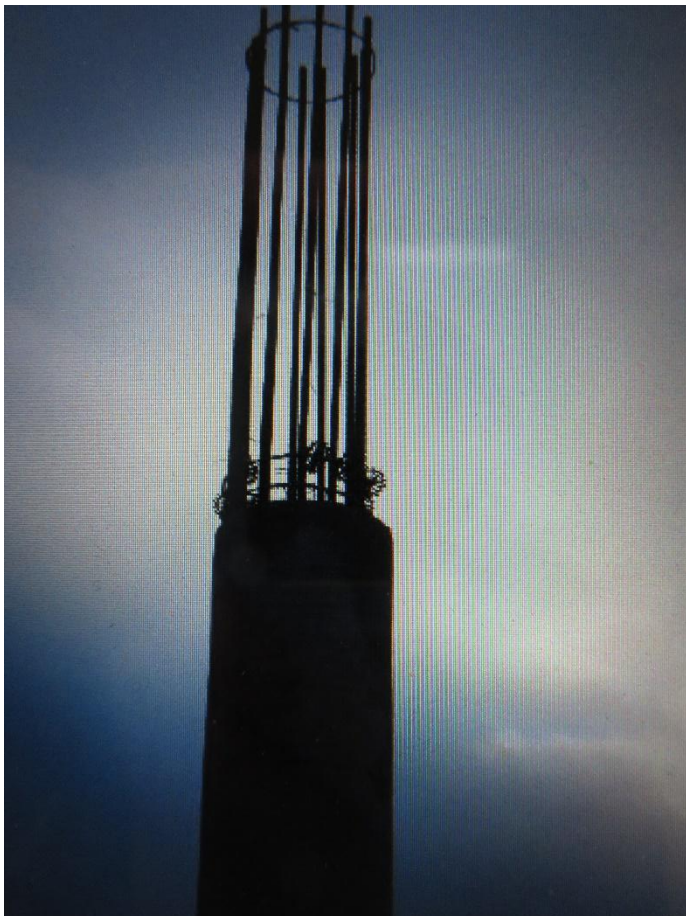
Ar DVP tiek aizstātas metāla konstrukcijas ar koka konstrukcijām

Būvniecības valsts kontroles birojs

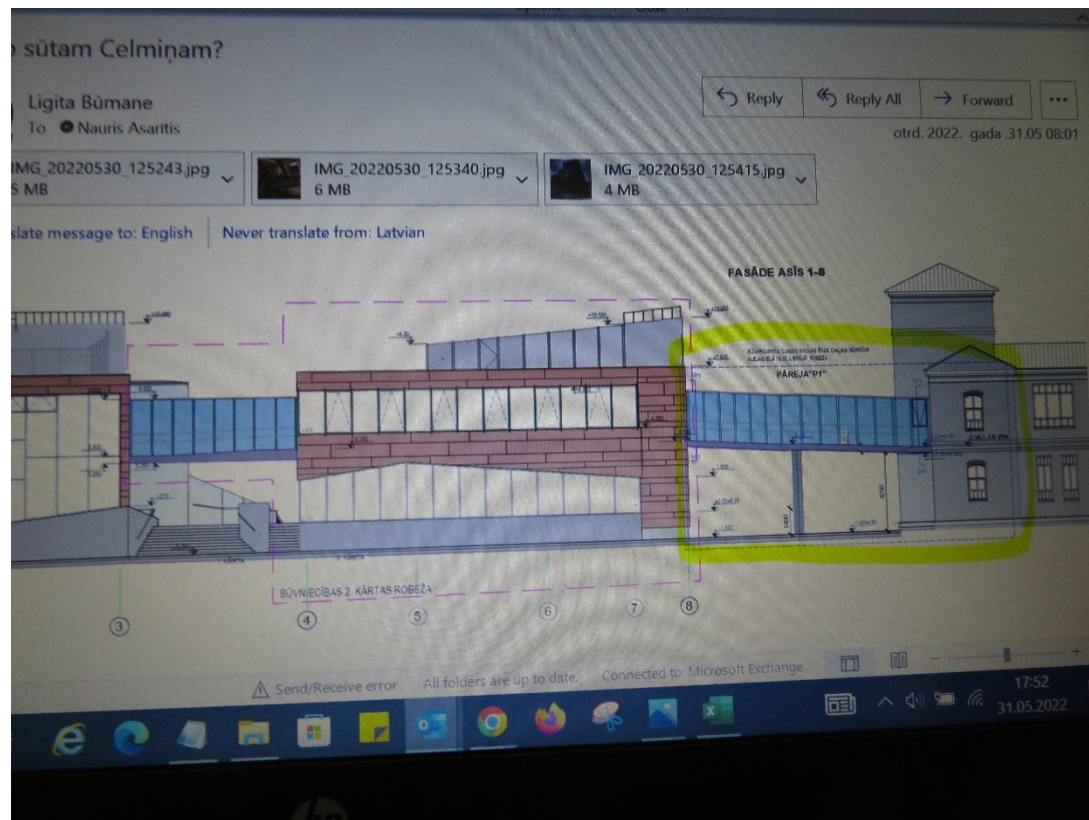
Kolonnā netiek ievērots aizsargslāņa biezums.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvprojektam neatbilstošu materiālu pielietošana

Būvniecības valsts kontroles birojs

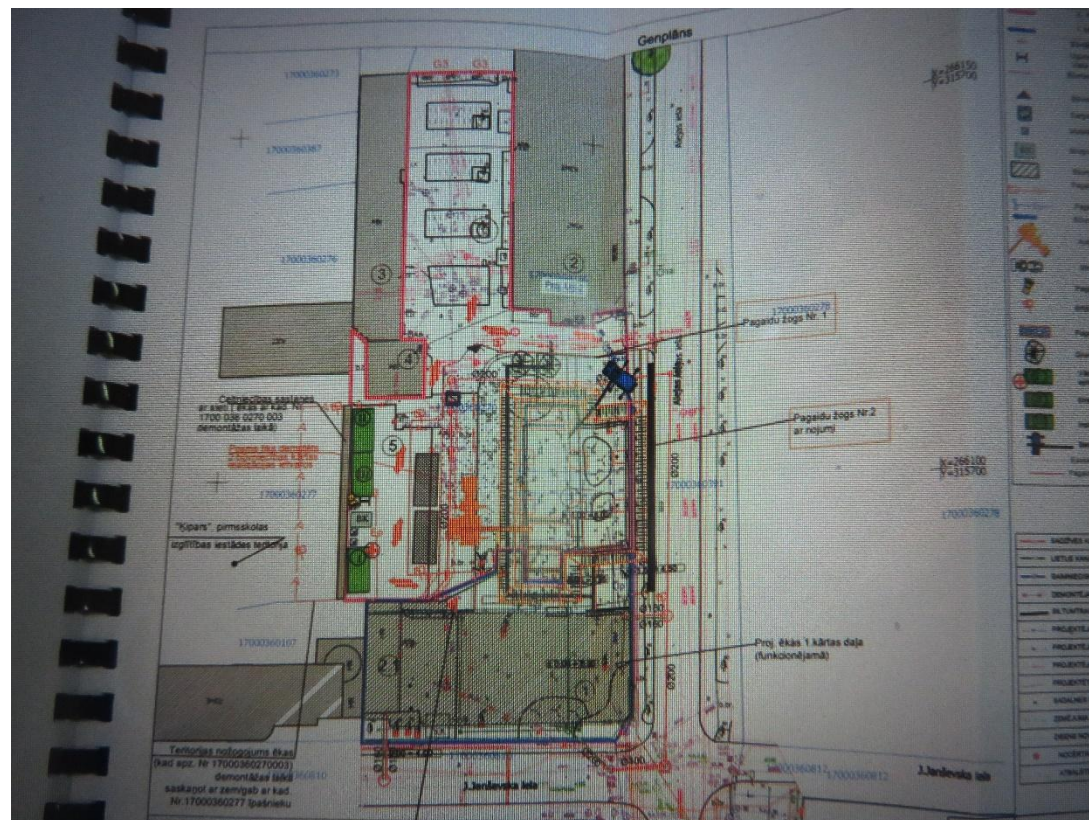
Patvaļīga pārejas būvniecība starp būvobjektiem bez būvatļaujas un projekta

Bez saskaņojumiem izmainīts DOP

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvniecības valsts kontroles birojs

Izmainīts būvprojekta risinājums ar DVP

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Atbildīgajam būvdarbu vadītājam ir tiesības

101.1. ierosināt būvspeciālistu būvprakses sertifikāta apturēšanu vai anulēšanu, ja būvdarbu laikā būvspeciālisti neveic šajos būvnoteikumos noteiktos pienākumus;

101.2. veikt izmaiņas plānotajos darbu sagatavošanas posmos, kā arī izvēlētajās darba metodēs, pirms tam veicot izmaiņas darbu veikšanas projektā un saskaņojot tās ar būvniecības ierosinātāju, autoruzraugu un būvuzraugu.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Trešā kopsakarība: Trīs būves

Atēnu akropole

Atēnu akropole ir sena citadele, kas atrodas kalnainā atsegumā virs Grieķijas galvaspilsētas Atēnām. Te atrodas vairākas senas celtnes ar lielu arhitektūras un vēstures nozīmīgumu, tai skaitā Partenons.

Ir pierādījumi, ka pakalns ir ticis apdzīvots jau 4. gadu tūkstošā p.m.ē. Perikls 5. gadsimtā p.m.ē. koordinēja ievērojamāko akropoles celtnu būvniecību. Darbu vadīšanu viņš uzticēja diviem arhitektiem - Iktīnam un Kalikrātam, bet par vadošo tēlnieku kļuva izcilais Fidījs.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Trešā kopsakarība: Trīs būves

Parīzes Dievmātes katedrāle

Parīzes Dievmātes katedrāle - sāka celt 1163. gadā karaļa Luija VII valdīšanas laikā. To pabeidza vairāk kā pēc divsimt gadiem — 1345. gadā, bet arī turpmāk celtnē tika papildināta ar jaunām detaļām un greznojumiem.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Trešā kopsakarība: Trīs būves

Eifeļa tornis

Eifeļa tornis (franču: la Tour Eiffel) ir tērauda tornis Parīzē, Francijā, kas mūsdienās ir kļuvis par galveno Parīzes simbolu. No tā atklāšanas brīža 1889. gada 31. martā līdz pat 1930. gadam tā bija pasaules augstākā celtne. To projektējis franču inženieris Gustavs Eifelis.

Tornis ir 300 metrus (1000 pēdu) augsts, kas ir aptuveni 75 stāvi.

Eifeļa torņa metāla struktūra sver 7300 tonnas, un kopējais svars ir 10100 tonnas.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvniecības valsts kontroles birojs

Paldies par uzmanību!
Plāno – kontrolē – iedziļinies – rīkojies!

Vairāk informācijas
www.bvkb.gov.lv